

ПОСТАНОВА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про затвердження Правил професійної етики судді Конституційного Суду України

Київ
22 липня 2025 року
№ 21-п/2025

Конституційний Суд України у складі суддів:

Петришина Олександра Віталійовича – головуючого,
Водяннікова Олександра Юрійовича,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Грищук Оксани Вікторівни,
Кичуна Віктора Івановича,
Лемака Василя Васильовича,
Олійник Алли Сергіївни,
Первомайського Олега Олексійовича,
Різника Сергія Васильовича,
Совгирі Ольги Володимирівни,
Філюка Петра Тодосьовича,
Юровської Галини Валентинівни,

заслухавши на засіданні інформацію виконувача обов'язків Голови Конституційного Суду України Петришина О.В. та голови Постійної комісії з питань регламенту та етики Конституційного Суду України судді Лемака В.В. про затвердження Правил професійної етики судді Конституційного Суду України. Керуючись частиною другою статті 11, статтями 39, 83 Закону України „Про Конституційний Суд України“, підпунктом 15 пункту 4 § 27 Регламенту Конституційного Суду України,

Конституційний Суд України**у х в а л и в:**

затвердити Правила професійної етики судді Конституційного Суду України (додано).

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова
Конституційного Суду України
від 22 липня 2025 року № 21-п/2025

ПРАВИЛА ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ СУДДІ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Конституційний Суд України (далі – Суд),
зважаючи на своє головне завдання – забезпечення верховенства
Конституції України, захист прав і свобод людини,
враховуючи незворотність європейського курсу України,
беручи до уваги, що здійснення суддями Суду повноважень вимагає від них
безумовно відповідати вимогам високих моральних якостей та неухильно
дотримуватися складеної присяги,
ураховуючи потребу в збереженні й зміцненні суспільної довіри до Суду як
до незалежного та авторитетного органу конституційної юрисдикції,
підкреслюючи особливу важливість утвердження верховенства права і
демократії в умовах збройної агресії проти України та у повоєнний період,
керуючись Конституцією України, Законом України „Про Конституційний
Суд України“, зважаючи на Бангалорські принципи поведінки суддів, схвалені
резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН, та з урахуванням інших
міжнародних і європейських стандартів етики судді,
ухвалює Правила професійної етики судді Суду (далі – Правила).

I. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

1. Суддя Суду (далі – Суддя) у своїй професійній діяльності, позасудовій поведінці та особистому житті дотримується загальновизнаних етичних принципів поведінки судді, а саме: незалежності, безсторонності, чесності, непідкупності, компетентності та сумлінності.

Суддя поважає людську гідність, яка є джерелом усіх прав і свобод людини та їх основою.

Суддя не допускає дискримінації за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками і не дозволяє цього іншим.

2. Суддя відповідально й неухильно дотримується Правил. Поведінка Судді має зміцнювати довіру суспільства до Суду та конституційного судочинства.

3. Суддя утримується від неформальних відносин із представниками органів публічної влади, якщо такі відносини прямо або опосередковано впливають на незалежність чи неупередженість Судді чи Суду або створюють у розсудливого стороннього спостерігача обґрунтовані сумніви щодо об'єктивності Судді.

У разі спроби такого впливу Суддя зобов'язаний негайно повідомити про це Збори суддів Суду.

4. Суддя у разі виникнення ризику відсутності кворуму, необхідного для ухвалення актів Суду, враховує, що потреба в розгляді справи Судом як органом конституційної юрисдикції може бути пріоритетнішою, ніж підстави для самовідводу Судді, за умови, що вони не є істотними і не впливають на неупередженість Судді.

5. Суддя зберігає таємницю обговорення під час розгляду справ, дотримується конфіденційності з питань підготування актів у конституційному провадженні та внутрішньої діяльності Суду. Суддя може публічно висловлювати свою думку щодо суті лише тих справ, у яких конституційне провадження завершено.

Конфіденційну інформацію та будь-яку іншу інформацію з обмеженим доступом, отриману Суддею під час здійснення повноважень, Суддя не повинен

використовувати або розголошувати за будь-яких умов, не пов'язаних зі здійсненням таких повноважень.

6. Суддя не допускає прояву некоректної поведінки під час будь-якої діяльності, поводить себе гідно та ввічливо стосовно учасників конституційного провадження, інших осіб, присутніх на засіданнях Суду.

7. Під час реалізації права на окрему думку Суддя є вільним в оцінюванні змісту актів Суду, рівня їх аргументованості, однак має утримуватися від висловлювань, які можуть завдати шкоди незалежності, неупередженості та авторитету Суду чи Судді.

8. Суддя виконує свої повноваження незалежно від суспільного схвалення чи критики діяльності Суду. Водночас Суддя не є ізольованим від суспільства. Він/вона може брати участь у публічному дискурсі з правових, конституційних і суспільно значущих питань за умови дотримання принципів нейтральності, зваженості й утримання від коментарів, які можуть поставити під сумнів неупередженість чи авторитет Суду.

9. Суддя не використовує статус Судді для просування власних приватних інтересів або інтересів інших осіб та не допускає виникнення враження у розсудливого стороннього спостерігача, що особа може перебувати у привілейованому становищі або впливати на діяльність Суду чи Судді.

10. Суддя, який виконує адміністративні повноваження, поважає незалежність і неупередженість Суду та Судді, не вдається до дій чи вчинків, які можуть становити загрозу незалежності, безсторонності та рівності суддів.

11. Здійснення конституційного провадження є пріоритетним обов'язком Судді. Суддя зобов'язаний брати участь у засіданнях Суду та його органів, включно з дорадчими й допоміжними, за винятком випадків відсутності з поважних причин.

У періоди між засіданнями Суддя зосереджує свою роботу на підготуванні проєктів рішень, висновків та інших актів Суду, а також виконанні інших обов'язків, безвідносно до форми організації такої роботи.

II. ПОЗАСУДОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

12. Суддя провадить позасудову діяльність, не заборонену законом. Така діяльність не може перешкоджати виконанню обов'язків Судді.

13. Суддя має право інформувати громадськість, наукову і професійну правничу спільноту про акти Суду та його юридичні позиції як на національному, так і на міжнародному рівнях.

14. Суддя користується правом на свободу вираження поглядів, гарантованим Конституцією України та міжнародними стандартами, ураховуючи свій статус та обов'язок зберігати незалежність, неупередженість і гідність Судді.

Суддя утримується від публічних висловлювань, зокрема у медіа та соціальних мережах, іншої поведінки, яка може підривати довіру до Суду, стати приводом для сумнівів у його неупередженості, зокрема через прихильність у ставленні до політичних діячів чи партій.

Суддя не обмежений у вираженні своїх поглядів на захист верховенства права та незалежності Суду, якщо ці фундаментальні цінності опиняються під загрозою.

15. Суддя може брати участь у вдосконаленні законодавства щодо здійснення конституційного судочинства, якщо це не перешкоджає виконанню посадових обов'язків і не створює загрози для його незалежності чи неупередженості.

16. З огляду на те, що захист України, її незалежності та територіальної цілісності є обов'язком кожного громадянина та справою всього Українського народу, Суддя підтримує Сили оборони України.

ІІІ. ДІЯЛЬНІСТЬ СУДДІ ПІСЛЯ ПРИПИНЕННЯ ЙОГО ПОВНОВАЖЕНЬ (ЗВІЛЬНЕННЯ)

17. Після припинення повноважень (звільнення) Суддя продовжує бути стриманим у своїй поведінці загалом та в публічних заявах зокрема, а також щодо питань, які можуть поставити під сумнів його незалежність, неупередженість та політичну нейтральність під час виконання ним своїх обов'язків.

18. Після припинення повноважень (звільнення) Суддя продовжує дотримуватися конфіденційності щодо інформації з обмеженим доступом, яка стала йому відомою під час здійснення ним повноважень.

ІV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

19. Суддя має право ініціювати питання, що стосуються дотримання та застосування Правил, на Зборах суддів Суду.

20. Порухення Правил не може бути самостійною підставою для притягнення Судді до дисциплінарної відповідальності.

21. Правила можуть бути змінені у порядку, передбаченому для їх ухвалення.